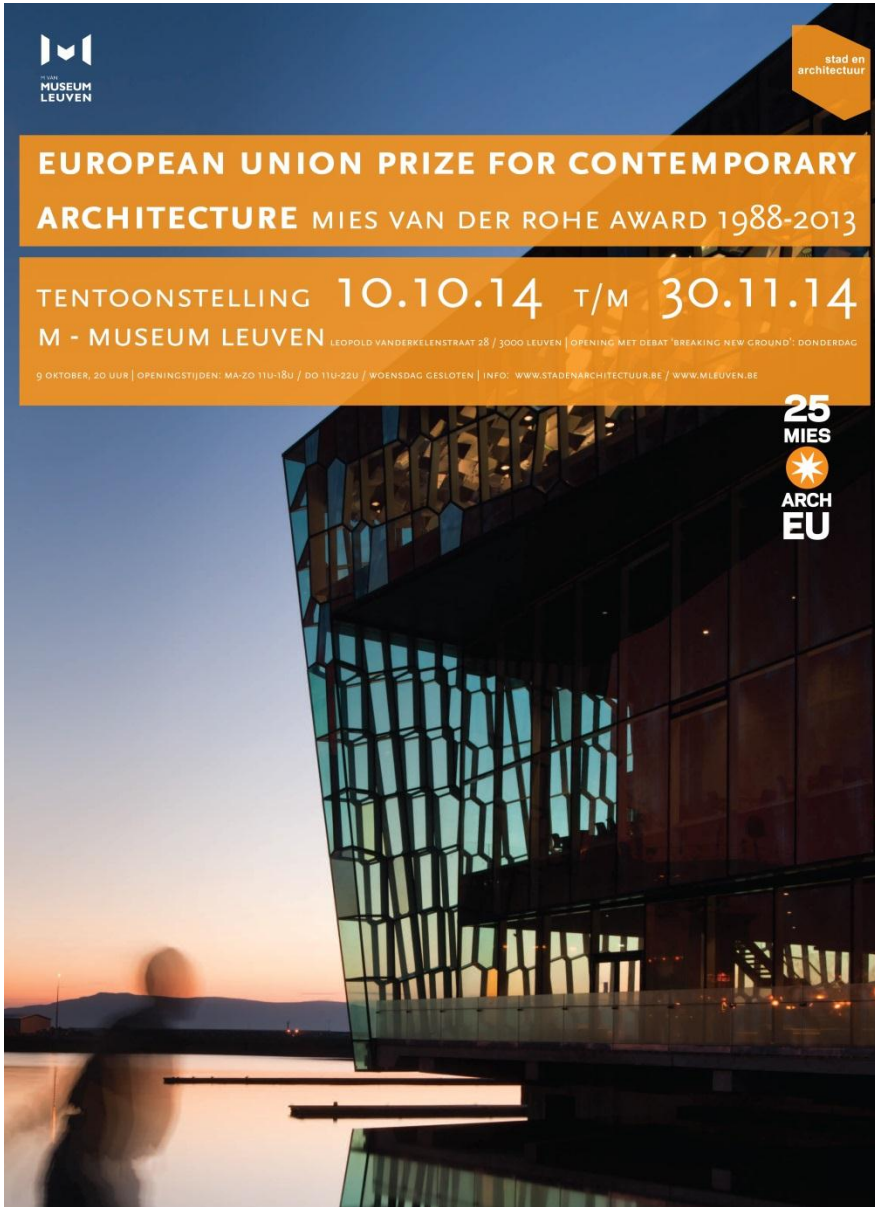

**EUROPEAN UNION PRIZE
FOR CONTEMPORARY ARCHITECTURE
MIES VAN DER ROHE AWARD 1988–2013**

10 oktober 2014 > 30 november 2014

M – Museum Leuven, L. Vanderkelenstraat 28, 3000 Leuven, www.mleuven.be

Organisatie

Sponsoring

Met steun van

Foto: Harpa, concertgebouw en conferentiecentrum, Reykjavik © Nic Lehoux

EUROPEAN UNION PRIZE FOR CONTEMPORARY ARCHITECTURE - MIES VAN DER ROHE AWARD 1988–2013 EUROPE'S BEST BUILDINGS

PERSPREVIEW: donderdag 9 oktober 2014, 11.00u

OPENINGSDEBAT: donderdag 9 oktober 2014, 20.00

TENTOONSTELLING: 10 oktober 2014 – 30 november 2014

De "European Union Prize for Contemporary Architecture - Mies van der Rohe Award" is vandaag de meest bekende en prestigieuze Europese prijs voor hedendaagse architectuur. Om de twee jaar, nu sinds 25 jaar, selecteert de prijs vernieuwende architectuur van visionaire architecten. Op de lijst van vorige winnaars prijken toparchitecten als David Chipperfield, Rem Koolhaas en Zaha Hadid.

Veertig genomineerde projecten van de jongste editie werden in een reizende tentoonstelling bijeengebracht, die ook in M – Museum Leuven, als enige plek in de Benelux, een halte krijgt. De expo is een showcase van opvallende hedendaagse architectuur uit alle hoeken van Europa, samengevat in beelden, maquettes en bondige teksten.

De laureaat krijgt een ereplaats: een internationale jury, geleid door Wiel Arets, koos uit 335 genomineerde projecten uit 37 Europese landen als hoofdwinnaar het Harpa concertgebouw en conferentiecentrum in Reykjavik van het Deense Henning Larsen Architects, het IJslandse Batteríð architects en kunstenaar Olafur Eliasson. Het concertgebouw heeft volgens de jury het havengebied van Reykjavik opgewaardeerd en vormt een mooie transitie naar het bruisende stadsleven. De kristalheldere structuur van het gebouw is geïnspireerd op de IJslandse landschappen en zorgt voor een uniek schouwspel wanneer het water van de haven en de transparante constructie van het concertgebouw het zonlicht aan elkaar doorspelen.

De "Emerging Architect Special Mention", die jong talent bekroont, ging naar María Langarita en Víctor Navarro voor hun Nave de Música Matadero (Red Bull Music Academy) in Madrid.

De Prijs bestaat uit een geldbeloning van 60,000€, terwijl de Special Mention 20,000€ waard is.

Ook Belgische projecten kan je bij de genomineerden vinden, waarbij de Stadshal in Gent van Robbrecht en Daem/Marie-José Van Hee architecten het tot finalist schopte.

De tentoonstelling krijgt dit jaar een bijzondere uitbreiding: om het 25-jarig jubileum van de award in de verf te zetten, toont deze tentoonstelling bovendien een retrospectieve van alle winnende projecten uit de 12 voorgaande edities. Bij de tentoonstelling hoort ook een catalogus en een extra jubileumpublicatie die beide verkrijgbaar zijn in M – Museum Leuven.

TENTOONSTELLING / WANNEER: van vrijdag 10 oktober tot zondag 30 november 2014

WAAR: M - Museum Leuven | Leopold Vanderkelenstraat 28 | 3000 Leuven

TICKETS: zie www.mleuven.be)

OPENINGSUREN: ma-zon 11:00–18:00 / do 11:00-22:00 | gesloten op woensdag

INFO: www.stadenarchitectuur.be, www.miesarch.com, www.mleuven.be | info@stadenarchitectuur.be

RONDLEIDING: duur 60' / info: www.stadenarchitectuur.be / reservaties: via info@stadenarchitectuur.be

∞∞∞∞

25 JARIG JUBILEUM

OPENINGSDEBAT 'BREAKING NEW GROUND' - 25 jaren bouwen in Europa

Donderdag 9 oktober 2014, 20 uur

Forum M - Museum Leuven

Een gesprek over iconische gebouwen en publieke ruimten en de ontwikkeling van een Europees architecturaal gemeengoed. Maar ook een reflectie over de urgentie van nieuwe inhouden voor de Europese bouwopgave.

Sprekers: Shane O'Toole (Dublin); Paul Robbrecht (Robbrecht&Daem architecten); Freek Persyn (51N4E); Ivan Blasi, Coordinator van de Award / Moderator: Marc Dubois

Introductie: door Giovanna Carnevali, Directeur Fundació Mies van der Rohe, over de afgelopen 25 jaren en de toekomstige evolutie van de Award

∞∞∞∞

Productie: Fundació Mies van der Rohe Barcelona / **Organisatie:** Stad en Architectuur vzw in samenwerking met M - Museum Leuven / **Beeld voorpagina** © Nic Lehoux

INHOUD

Juryleden // Winnaar // Emerging Architect Special Mention // Finalisten // Belgische finalist // Shortlist van projecten (in de expo) // Genomineerde werken met Belgische participatie // Winnaars vorige edities // Credits // Perscontact

∞∞∞∞

JURYLEDEN

Wiel Arets, Juryvoorzitter

Hoofd, Wiel Arets Architects, Amsterdam, Berlin, Maastricht, Zürich / Dean, College of Architecture, Illinois Institute of Technology (IIT), Chicago.

Pedro Gadanho

Curator, Contemporary Architecture, Museum of Modern Art (MoMA), New York

Antón García-Abril

Hoofd, Ensamble Studio

Louisa Hutton

Hoofd, Sauerbruch Hutton Architects, Berlijn

Kent Martinussen

CEO, Danske Arkitekter Center (DAC), Kopenhagen

Frédéric Migayrou

Directeur, Architecture & Design, Centre Pompidou, Parijs / Barlett Professor of Architecture, London

Ewa Porebska

Editor-in-Chief, Architektura-murator, Warschau

Giovanna Carnevali, Secretary of the Jury

Directeur, Fundació Mies van der Rohe, Barcelona

∞∞∞∞

WINNAAR

Harpa Reykjavik Concert Hall and Conference Centre
Reykjavik, IJsland

Peer Teglggaard Jeppesen, Ósbjörn Jacobsen / Henning Larsen Architects
Olafur Elíasson / Studio Olafur Elíasson
Sigurður Einarsson / Batteríð Architects

Harpa maakt deel uit van een omvangrijk plan om het oostelijke deel van de haven van Reykjavik uit te breiden en nieuw leven in te blazen, alsook om de band tussen dit deel van de haven en het stadscentrum te verbeteren. Het gebouw beschikt over faciliteiten voor zowel concerten als conferenties inclusief vier grote hallen. Gezien vanuit de foyer, vormt de configuratie van deze hallen een soort van “massief” dat doet denken aan de rotsachtige IJslandse kust; dit contrasteert met de expressieve gefacetteerde glazen gevel die het resultaat is van een unieke samenwerking met Studio Olafur Eliasson.

Het veranderlijke daglicht dat de gevel doordringt creëert een levendig en avontuurlijk spel van licht, schaduw en kleur in de foyer. Geïnspireerd door de gekristalliseerde basalt kolommen, die in IJsland vaak gevonden worden, creëren de zuidelijke gevels een kaleidoscopische reflectie van de stad en het omliggende landschap. Het bouwwerk, gemaakt met twaalfhoekige elementen van staal en glas die door Eliasson ‘quasi-bakstenen’ genoemd worden, verschijnt als een voortdurend veranderend spel van kleur, weerspiegeld in meer dan 1000 driedimensionale bakstenen die de zuidelijke gevel vorm geven. De overige gevels en het dak zijn samengesteld uit een doorsnede van dit geometrisch systeem, wat resulteert in tweedimensionale vlakke gevels van vijf- en zeszijdige structurele frames.

Licht en transparantie zijn de belangrijkste elementen van het gebouw. Oprijzend op de grens tussen land en zee, vangt en reflecteert de kristalachtige structuur het licht – bijdragend aan een dialoog tussen het gebouw, de stad en het landschap. Eén van de belangrijkste ideeën was de dematerialisatie van het gebouw als statische eenheid en het gebouw een antwoord te laten zijn op de omringende kleuren van de stadslichten, de oceaan en de gloed van de hemel.

www.arkitekt.is / www.henninglarsen.com / www.olafureliasson.net

Beeld: © Nic Lehoux

∞∞∞∞

EMERGING ARCHITECT SPECIAL MENTION

Nave de Música Matadero (Red Bull Music Academy)
Madrid, Spanje

María Langarita, Víctor Navarro / Langarita-Navarro Arquitectos

De Red Bull Music Academy is een rondtrekkend jaarlijks muziekfestival. De editie in 2011 van RBMA zou in Tokyo gehouden worden, maar gezien de verwoestende gevolgen van de aardbeving, veranderde de locatie. Met slechts twee maanden de tijd om op te bouwen nam Madrid de organisatie over. Een creatieve ruimte bekend als Matadero Madrid, die zich bevindt in een vroeg 20e eeuwse industrieel warenhuiscomplex, werd aangewezen als de nieuwe locatie voor het event. De RBMA in Matadero Madrid lanceerde de programmatie voor de nieuwe 'Nave de Música', een ruimte die specifiek gewijd is aan audio creatie en onderzoek. Het bouwproject is opgevat als een tijdelijke structuur, gebaseerd op flexibiliteit en omkeerbaarheid, die het gemakkelijker maken om het complex in zijn geheel of gedeeltelijk te herconfigureren na verloop van tijd.

Onder deze uit nood geboren omstandigheden begon het werk aan een infrastructuur die tegemoet moest komen aan de precieze technische en akoestische behoeften van dit event, en die bovendien een reeks extreem intense artistieke ontmoetingen tussen de deelnemende muzikanten stimuleert, bevordert en verrijkt. Tegelijkertijd werd een installatie toegevoegd die alles wat erin plaatsvindt, opneemt en archiveert. Het voorstel werd ontwikkeld aan de hand van vijf richtlijnen: deadlines en budget, het behoud van het warenhuis, programmatorische vereisten, akoestiek en tijdelijkheid.

Het resultaat is een project in het interieur van het warenhuis dat zich ontplooit in de vorm van een gefragmenteerde stedelijke structuur waar de variabele relatie tussen nabijheid en onafhankelijkheid, pre-existentie en performance onverwachte podia kan bieden aan de gemeenschap van gebruikers.

www.langarita-navarro.com

Beeld: © Lluís Diaz

∞∞∞∞

FINALISTEN

- Stadshal, Gent, België, Robbrecht en Daem architecten, Marie-José Van Hee architecten
- Superkilen (inter-cultureel stadspark), Kopenhagen, Denemarken, BIG – Bjarke Ingels Group, Topotek1, Superflex
- Zorgcentrum voor ouderen, Alcácer do Sal, Portugal, Aires Mateus Arquitectos
- Metropol Parasol (cultureel en commercieel centrum), Sevilla, Spanje, J. MAYER H. (Jürgen Mayer H., Andre Santer, Marta Ramírez Iglesias)

∞∞∞∞

BELGISCHE FINALIST

Stadshal, Gent, België

Robbrecht en Daem architecten, Marie-José Van Hee architecten

Als gevolg van twee sloopacties voor de wereldtentoonstelling in 1913 en voor een administratief centrum in de jaren 60 dat nooit gebouwd is, degenereerde het historische hart van Gent tot een desolate parkeerplaats tussen 3 aangrenzende Gotische torens. In twee opeenvolgende competities tussen 1996 en 2005 stelden Robbrecht en Daem architecten en Marie-José Van Hee architecten hun eigen programma voor, waarmee ze de aanvankelijke wedstrijdopdracht naar hun hand zetten. In plaats van enkel een open plek voor evenementen te voorzien, poogden zij, door minutieus een markthal te positioneren, dit tekort te verbeteren en de aanwezigheid van oude stedelijke gebieden die onherkenbaar geworden waren, in eer te herstellen.

Het gebouw bevindt zich tussen de Poeljemarkt, Goudenleeuwplein en een nieuw lagergelegen grasveld dat verbonden is met de brasserie, de fietsparking en de openbare toiletten onder de hal. En hoewel het gebouw een plaats van 24.000m² inneemt, past het heel goed. In vergelijking met de Sint-Niklaaskerk, het Belfort en de kathedraal, gaat het gebouw uit van de hoogtes van een lagere groep gebouwen zoals het dichtbijgelegen stadhuis, waaraan het gebouw, qua geometrie, zijn profiel ontleent.

Als stedelijk interieur omarmt de binnenkant van de hal, met zijn tweeledig gemoduleerd houten plafond en kleine ramen die het licht binnen verstrooien, de voorbijgangers. Het exterieur, eigenlijk het gehele gebouw, aanvaart door zijn houten, bijna nederige afwerking een eerbiedige rol ten opzichte van de nobelere historische, stenen gebouwen. Een glazen huid beschermt het hout en zorgt voor een zachte glans, met de hemel gereflecteerd en geïntegreerd. Grote bufferbekkens om regenwater op te vangen, principes van laag energieverbruik voor de brasserie, gebruik van natuurlijke materialen, de bijdrage aan het openbaar vervoer en de duidelijke visie waarmee het historische centrum met zijn oude ruimtelijke structuren een nieuwe waarde krijgt; dit zijn slechts onderdelen die het duurzaamheidsconcept uitdragen naar de toekomst. Het centrum van Gent zal opnieuw een sociale plek worden voor de mensen.

www.robbrechtendaem.com, www.mjvanhee.be

beeld: © Marc De Blicck

∞∞∞∞

SHORTLIST VAN PROJECTEN (tentoongesteld)

De shortlist, waaruit de finalisten gekozen werden, representeert een sterke doorsnede van de recente ontwikkelingen binnen de Europese hedendaagse architectuur. De lijst heeft ook een Belgisch project: het BUDA Cultuurcentrum in Kortrijk van 51N4E.

- Joanneum Museum Extension, Graz, Oostenrijk, van Nieto Sobejano Arquitectos en eep architecten
- Buda Art Centre, Kortrijk, België van 51N4E - www.51N4E.com
- Alésia Museum and Archaeological Park, Alise-Sainte-Reine, Frankrijk, van Bernard Tschumi Architects
- Transformation of Tour Bois-le-Prêtre Housing Block, Paris, Frankrijk, van Lacaton & Vassal architectes and Frédéric Druot Architecture
- Memorial to the Abolition of Slavery, Nantes, Frankrijk, van Wodiczko+Bonder, Arcadis and Agence Rouleau
- Centre for Virtual Engineering ZVE, Stuttgart, Duitsland, van UNStudio
- Städel Museum Extension, Frankfurt am Main, Duitsland, van schneider+schumacher
- Residence in Sikamino, Sikamino, Griekenland, van Tense Architecture Network
- Pratic Headquarters and Production Complex, Fagagna, Udine, Italië, van Geza Grie Zucchi Architetti Associati
- 1301 iNN (Slow Horse), Piancavallo, Italië, van Elasticospa + 3
- EYE Film Institute Netherlands, Amsterdam, Nederland, van Delugan Meissl Associated Architects DMAA
- Norwegian Wild Reindeer Centre Pavilion, Tverrfjellhytta, Hjerking, Noorwegen, van SNØHETTA
- National Tourist Route Trollstigen, Trollstigen, Noorwegen, van Reiulf Ramstad Architects
- RAKE exhibition space, Trondheim, Noorwegen, van Arkitekt August Schmidt AS en TreStykker 2011
- Boathouse, Aure Kommune, Møre og Romsdal, Noorwegen, van TYIN tegnestue Architects
- Scientific Information Centre and Academic Library, Katowice, Polen, van HS99
- Integrated Train and Tram Station Wrocław-Stadion, Wrocław, Polen, van Maćków Pracownia Projektowa
- Platform of Arts and Creativity, Guimaraes, Portugal van Pitágoras Arquitectos
- Reconversion of Thalia Theatre, Lisboa, Portugal van Gonçalo Byrne Arquitectos en Barbas Lopes Arquitectos
- Gaia Cablecar, Vila Nova de Gaia, Portugal van Menos é Mais Arquitectos Associados
- House Made of Recycled Prefab Garage Units, Bragadiru, Roemenië, van ABRUPTARHITECTURA
- San Telmo Museum Extension, Donostia - San Sebastian, Spanje, van Nieto Sobejano Arquitectos
- Pormetxeta Square, Barakaldo, Spanje, van XPIRAL Arquitectura and MTM Arquitectos
- Offices for the Junta de Castilla y León, Zamora, Spanje, van Estudio Arquitectura Campo Baeza
- El 'B' Auditorium and Congress Centre, Cartagena, Spanje, van selgascano
- Youth Factory, Mérida, Spanje, van selgascano
- Madrid Río Project, Madrid, Spanje, van Burgos & Garrido Arquitectos Asociados, Porras La Casta Arquitectos, Rubio & Álvarez-Sala en West 8
- Lude House, Cehegín, Murcia, Spanje, van Grupo Aranea
- Roman Temple of Diana Surroundings and Perimetral Building, Mérida, Spanje, van José María Sánchez García
- Brockholes Nature Reserve and Visitor Centre, Preston, Verenigd Koninkrijk van Adam Khan Architects
- New Court Rothschild Bank, London, Verenigd Koninkrijk, van OMA en Allies and Morrison Architects
- Giant's Causeway Visitor Centre, Bushmills, Northern Ireland, Verenigd Koninkrijk, van heneghan peng architects
- Maggie's Gartnavel, Glasgow, Scotland, Verenigd Koninkrijk, van OMA
- Dune House, Thorpeness, Verenigd Koninkrijk van Jarmund/Vignsnaes AS Arkitekter MNAL

∞∞∞∞

GENOMINEERDE PROJECTEN MET BELGISCHE PARTICIPATIE (niet tentoongesteld)

- OCMW Nevele – Senior's campus, Nevele, van 51N4E - www.51N4E.com
- Twiggy (reconversie van een oud huis tot een kledingwinkel), Gent, van Architecten De Vylder Vinck Taillieu - www.architectendvvt.com
- Rot – Ellen – Berg, Oudenaarde, van Architecten De Vylder Vinck Taillieu - www.architectendvvt.com
- C-Mine Expeditie (belevingsparcours in de oude mijnen), Genk, van NU Architectuuratelier - www.nu-web.be
- Zero Energy House, Lokeren, van BLAF Architecten - www.blaf.be
- Free Will – social passiefhuis, Anderlecht, van Délices Architects - www.delicesarchitectes.com
- Konijnenpijp, Gaasbeek, van LENS°ASS Architects - www.lensass.be
- Basisschool Sint-Gillis, van LENS°ASS Architects - www.lensass.be
- Buurt-sporthall, Schaarbeek, van O2 Architectes - www.o2-architectes.org
- Crematorium 'Uitzicht', Kortrijk, van Souto Moura – Arquitectos s.a, SUM Project. - www.sum.be
- WDT-Loods in Park Spoor Noord, Antwerpen, van Verdickt & Verdickt Architecten cvba - www.verdicktenverdickt.be

∞∞∞∞

25 JARIG JUBILEUM

Om het 25-jarig jubileum van de award in de verf te zetten, toont deze tentoonstelling bovendien alle winnende projecten uit de 12 voorgaande edities.

Vorige winnaars

European Union Prize for Contemporary Architecture – Mies van der Rohe Award

2011 **Neues Museum**, Berlijn, Duitsland

David Chipperfield / David Chipperfield Architects, in samenwerking met Julian Harrap

2009 **Norwegian National Opera & Ballet**, Oslo, Noorwegen

SNØHETTA / Kjetil Trædal Thorsen, Tarald Lundevall, Craig Dykers

2007 **MUSAC Contemporary Art Museum of Castilla y León**, León, Spanje

Luis M. Mansilla, Emilio Tuñón / Mansilla+Tuñón Arquitectos

2005 **Nederlandse Ambassade in Berlijn**, Duitsland

OMA / Rem Koolhaas, Ellen van Loon

2003 **Car Park and Terminus Hoenheim North**, Straatsburg, Frankrijk

Zaha Hadid / Zaha Hadid Architects

2001 **Kursaal Centre**, San Sebastián, Spanje

Rafael Moneo

Mies van der Rohe Award for European Architecture

1999 **Kunsthhaus Bregenz**, Bregenz, Oostenrijk

Peter Zumthor

1997 **Bibliothèque nationale de France**, Parijs, Frankrijk

Dominique Perrault

1994 **Waterloo International Terminal**, Londen, Verenigd Koninkrijk

Nicholas Grimshaw / Nicholas Grimshaw & Partners

1992 **Municipal Sports Stadium**, Badalona, Spanje

Esteve Bonell, Francesc Rius

1990 **Stansted Airport**, Londen, Verenigd Koninkrijk

Norman Foster / Norman Foster+Partners

1988 **Banco Borges e Irmão**, Vila do Conde, Portugal

Álvaro Siza Vieira

∞∞∞∞

CREDITS

Foundation Mies van der Rohe

Directeur: Giovanna Carnevali
Coördinator van de Prijs: Ivan Blasi

Stad en Architectuur

Coördinatoren: Petra Griefing & Fleur De Keyser
Communicatie: Kristel Putseys

M – Museum Leuven

Directeur: Luc Delrue
Coördinatie: Lore Van Hees
Communicatie: Veerle Ausloos

Met steun van: European Commission Culture Programme, Fundació Mies van der Rohe, Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Ministerio de Fomento, Consorci de la Zona Franca, Fira Barcelona, de Vlaamse Overheid, Provincie Vlaams-Brabant, Stad Leuven

Sponsoring van: USM, Roca, Orde van Architecten, Goedhart Repro, NAV, A+

∞∞∞∞

PERSCONTACT

Stad en Architectuur: Kristel Putseys: kristel.putseys@stadenarchitectuur.be, T 016 22 22 39
High res kan je downloaden via www.miesarch.com/press
Gelieve copyrights te vermelden.

Voor meer informatie over de Prijs:

Fundació Mies van der Rohe: Ivan Blasi, coördinator
Provença 318, pral 2, 08037 Barcelona
Tel. (34) 93 215 10 11, award@miesbcn.com, www.miesarch.com

∞∞∞∞